

časopis 55. Loubkářské Chrudimi

VÁHADLO číslo 6.

čtvrtek 6. července 2006

čtete na straně 9

Tak jsem se
inspiroval
písmenem
E.

úvahadlo
poročovo
čtete na straně 3 - 7

čtete na straně 10

ÚVAHA NAD VÁHADLEM

Včera jsem popsal, co my redaktoři děláme, když odpočíváme, tedy mezi čtvrtou hodinou ranní a desátou dopoledne. Popsal jsem, že tento čas je pro nás dobou neklidu a nástrah. Ale co se mezitím děje s Váhadlem? Po našem odchodu z redakce si Michal Drtina nejprve oddechne. Pak se z redakce tlumeně ozve zvuk připomínající vytí, to Michal uvolňuje emoce. Pak učiní několik jednoduchých

úkonů, kterých byste se možná domysleli, ale pro jistotu: dosází sazbu, vydestiluje, přehází strany tak, že dá osmičku před jedničku, dvojku před sedmičku, šestku před trojku a čtyřku před pětku; alespoň pokud má Váhadlo osm stran. A jestliže má již v rámečcích fotografie, posílá sms zprávu.

Kdyby šlo o filmový scénář, tak by na tomto místě byl stříh a v obrazu by se objevil pan

Kadeřávek. Michalova zpráva totiž zaplácá právě na jeho mobilu. Následují dvě varianty. Pan Kadeřávek si buď natáhne kalhoty, anebo zaplatí; nikdy nedělá dvě věci najednou, proto ani vy ve své představě tyto dvě činnosti neslučujte, jedná se opravdu o dvě různé alternativy, o jednu nebo o druhou. Tak tedy buď si natáhne kalhoty, nebo zaplatí. V druhém případě se hlučně rozloučí: „No

jo, zase ty povinnosti, už to maj hotový.“ V redakci vyzvedne CD-RW, kde je pédečko. Jde do Muzea a tam tiskne na velkém stroji Váhadlo po padesáti kusech, přičemž tisk každé padesátky zabere něco přes půlhodinu. Takže počítáme jednou padesát, dvakrát padesát, třikrát, čtyřikrát, pětkrát... Až když získá přibližně tři sta padesát Váhadel, tak se postará, aby se dostali k vám čtenářům, ať již k předplatitelům nebo kupcům v divadle. To tu tak zběžně a jen v hlavních obrysech uvádím, abyste až po panu Kadeřávkovi budete přes den něco číst, měli představu, co má v tu chvíli už za sebou. Váhadla jsou tedy přibližně v deset hotova. A my redaktoři, osvícení blouděním, nespavostí, dobýváním se do pokoje, katastrofickými sny, zase o něco veselejší a čilejší než předchozí den vstáváme a jdeme psát nové Váhadlo. ...Aha, ale zítra už vlastně ne. Tak se mějte do té příští Chrudimi hezky.

Petr Vydra

Loutkářský bál

Konal se, jako tradičně, v Modré hvězdě a jak je vidět z fotografií, tančili úplně všichni.

Předpokládám, že v době, kdy píšeme tyto řádky mnozí ještě tančí. A pokud netančí, tak zpívají nebo vzpomínají a debatují a kamarádí se. Prostě dělají všechno, co jim přejeme a zároveň závidíme. :-)

Snad jste si to užili příjemně, protože Modrá hvězda bylo vždy přitulné a milé místo k „pokecání“.

Tak někdy příště. Až dozrajou třešně...

red

SETKÁNÍ S POROTOU

Buďme pro teď struční s přími. Setkali jsme se s porotou. Bylo to dlouhé, bude to krátké.

Setkání první

První probranou inscenací byl Potrestaný zloděj Miroslava Alexy. Úvodní slovo držel Peter Janků.

Blanka Šefrnová: Málo vynalézavé, bylo tam jen to nejnnutnější, bylo to nedotažené.

Peter Janků: Výtvarně nevyhraněné.

Hlas ze sboru okolosedících: V krajském kole to bylo lepší.

Setkání druhé

Vidíte, jak to bylo rychlé. Druhá přišla na řadu Pohádka o slepičce Jarky Holasové. Výkopávku držela Marie Poesová.

Protagonistka: V MŠ to hrávám jinak.

Peter Janků: Škoda, že to není vyřešeno divadelněji. Práce s diváky je v řadě inscenace nelogická. Nejednotný styl, nahodilost.

Marek Zákostelecký: Proč si nedat větší práci s výtvarnou stránkou? Kostým neměl výtvarnou hodnotu, negradovalo to, nešlo „o život“.

Protagonistka: Potřebuju k tomu diváky.

Hlas ze sboru okolosedících: Kéž by všechna představení pro MŠ byla taková!

Hlas ze sboru okolosedících: Vyčítáte monotónní plynutí. Ale děti to opakovaní baví.

Ján Zavarský: Loutkové divadlo potřebuje výtvarno, čitelnost by představení pomohla.

Hlas ze sboru okolosedících: Představení v 11:00 bylo vydařenější.

Setkání třetí

V prostředku setkání se ocitlo Něco o Edovi LS Doda. Hlavní slovo měl Ján Zavarský.

Peter Janků: Vtip Learových limericků vysvětlovaly, a tím umrtvovaly.

Protagonistky: Komunikace s publikem funguje hlavně s dětmi.

Marek Zákostelecký: Hlavní postava byla příliš pasivní.

Blanka Šefrnová: A já čekala tolik od té výměny kufrů ve vlaku... a nic.

Hlas ze sboru okolosedících: Dlouho jsem nevěděl, o čem to vlastně je, až pozdě jsem to pochopil díky limerickům.

Peter Janků: Příliš mnoho rovin bez vnitřního řádu.

Protagonistě: Vám vadí, že jsme nesplnili vaše očekávání, ale děti mají jiná, respektive s žádnými očekáváními na naše divadlo nejdu.

Hlas ze sboru okolosedících: Ale vždyť to pro děti nebylo!

Štěpán Filčík: V kraji to fungovalo mnohem lépe.

Setkání čtvrté

A jsme již za polovinou. Čtvrtou pětinou rozboru byl Kecafán neb Hacafán LS Ruce nohy na špagátě. Úvodní slovo Marka Zákosteleckého bylo slovem jen z poloviny, neboť většinu času jen kroutil hlavou a hledal slova.

Marie Poesová: Pro děti? To snad ne! A loutky jsou úplně zbytečné.

Blanka Šefrnová: Děti z toho byly rozpačité. Proč to nehrát jen loutkami?

Hlas ze sboru okolosedících: Byla to šmíra.

Štěpán Filčík: Dobří herci, ale dramaturgicky omyl.

Peter Janků: Jako divadelníka i člověka mě to uráželo. Dělati jste přesně to, co jste kritizovali.

Štěpán Filčík: Problémem je, že by se to opravdu hodilo do Čundrcountryšou.

Setkání páté

Pět rozborů uzavřelo Pět neděl v balónu. Pátý výkop - pátý porotce. A tedy Blanka Šefrnová.

Peter Janků: Poctivý pokus o verneovskou fantazii, scéna je účelová, jen hra vprostředku drhne.

Hlas ze sboru okolosedících: Koš vadil nemalé části hlediště ve výhledu.

Hlas ze sboru okolosedících: O čem to bylo? O Verneovi ne.

Marie Poesová: Opravdu tam nebyl Verne, ale Brůček.

Hlas ze sboru okolosedících: Vizuálně byla scéna plochá, nemastná a neslaná.

Marek Zákostelecký: Oceňuji užití papírkového divadla, to bylo inspirující, výtvarnou složku by ale stejně neškodilo pročistit.

Hlas ze sboru okolosedících: O čem to bylo?

Peter Janků: Verne tam byl, byla tam jeho poetika a étos, a to i v závěrečném anekdotickém obraze.

Ján Zavarský: Chyběla úspornost ve scénkách, v pointách, postavy jsou nediferencované.

Autor: Konec je umělý, je třeba jej dodělat.

Peter Janků: Mně se právě líbil kontrast mezi tou anglickou gentlemanskou sebejistotou a hravým loutkoherectvím, a s tím korespondoval i závěr.

To bylo a je vše.

tb

PĚT NEDĚL V BALÓNU ANEB DVA MĚSÍCE V AFRICE LS LSD, SUDOMĚŘICE

*úvahadlo
poročovo*

„Proboha, vždyť nám kradou balón!
Nevadí máme ještě jeden.“

A tak i ve scénách, hraných v kukátku, nám plošné loutky přinášely další a další obrazy, výtvarně originálně zpracované. Některé opravdu překvapily, třeba pointou, nebo zpracováním v různém měřítku, či jednoduchostí a razancí vyjádření. Ale některé

situace v tomto komiksovém vyprávění trpěly mnohohlavností, nebo jistými průtahy. Vcelku pravidelné střídání vstupů vypravěče - komentátora vpředu v koši a rozehrávání obrazů časem začalo působit nevzrušivým dojmem. Vše spěje ke konci (už tušíme, co to bude, bohužel, za opulentní hostinu v závěru) a my čekáme na nějaký divadelní zvrát či zauzení. To ale nepřichází. Je fakt, že fantazie, insitní důstojnost našich cestovatelů, touha ovládnout vše - hmotu, prostor, vzdálenost, se nám vznáší vysoko v balónu. A naši gentlemanští pánové neslavně a trapně končí. Představení bylo specifické jemným, uplývajícím humorem, ale větší divadelní „opulentnost“ by mu určitě neškodila.

Blanka Šefrnová

na váškách

+ letadélko Káně

Mně se líbil ten letící balón, možná byl o trochu hezčí než moje křídélka. Asi si je taky nechám namalovat proužkovaně. A všichni ti balónoví piloti taky vypadali krásně, černoušci, všechno... Navíc zaletěli do teplých krajin a tam já to mám rádo - slunéčko tam svítí, vodička je čistá, pouště, kam se měkkoučce přistává.

+ krásná Pamela

Fiša, ten chlapeček, co to celý tak pěkně říkal, to byl fakt kus... ten se mi líbil, vopravdivicky. I když byl celou dobu v koši, tak já bych mu teda košem nedala, se ví... A ty loutky, jo? No ty teda jako... to jako fakt něco. No a při té pyrotechnické scéně, to jsem myslela, že se počurám strachy, strašnej horor.

+ Mírek Spáčil

Hromada dobrých nápadů, jež oživují celkově celkem nezábavnou linii představení.

na váškách

- Jiřina Žáčková

Možná by se to mohlo zdát zajímavé, ale pro mě to nebylo to pravé.

Celou dobu totiž kohosi ve výhledu, hleděla jsem namísto do balónu na mladíka v košíku.

A říkala si „hošíku“, proč nesehneš se aspoň na chvíli, že bychom i my, nešťastníci, viděli. A tak ten sympatický kluk s čepicí byl pro mě balón letící.

Navrhují příště - postavit mimo ho zkusit ať se nemusím vzteky dusit.

- Štětináč

Proč opakovat vtíp s likvidací africké fauny? Hroch byl vtípný, ale dál? Vtíp byl pokažen, představení zpomaleno, aniž by to přineslo jakoukoliv protihodnotu.

Rozhovor s dvěma

Vyzpovídala jsem dva členy souboru ze Sudoměře, který se nejspíš brzo rozpadne, proto byste si neměli nechat ujít jedinečnou příležitost a přečíst si rozhovor o představení Pět neděl v balónu aneb dva měsíce v Africe.

Nechali jste se při náročné pyrotechnické scéně zastupovat kaskadéry nebo jste to zvládli sami?

Vedoucí souboru: Kaskadéry jsme tu měli, byli to indiáni z Amazonských pralesů. Ale voni hrozně pospíchali, protože teďko tam pomáhají Mr. Fixleyovi s kopáním suchý studně na dně amazonského veletoku. Ona mu tam prý teče nějak voda nebo co, tak oni už jsou pryč, bohužel.

Pan starosta: Museli jsme sami.

To je Vaše první společná hra?

V.S.: Hm...

P.S.: A doufám, že poslední...

Aha, doufáte, že poslední... já jsem se totiž chtěla původně zeptat, jak se bude Váš soubor dále vyvíjet, jestli už připravujete další věci...

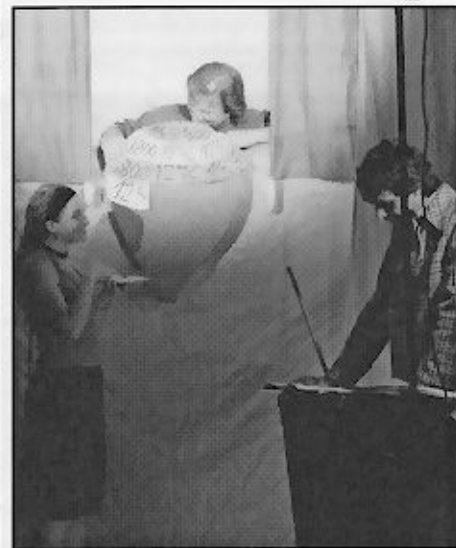
V.S.: Tahle hra byla skutečně dělaná pouze pro jednu jedinou příležitost a to pro PO-SU-BA-NE a k výročí Verneova narození, to bylo minulý rok. Tak jako skutečně... děvčata jdou pryč a odcházejí všichni studovat a starosta musí starostovat. Taky nemůže hrát jenom v divadle, on hraje divadýlka taky někde jinde - v kraji, na ministerstvu...

To tedy velký úspěch, že jste postoupili až na Loutkářskou Chrudim, nemyslíte?

V.S.: No, můžu Vám říct, že se lehce pokřiveně usmívám a mám z toho radost. (smích)

Děkuju Vám a rozhovor.

zš

bez váhaní

- Pěkný představení, hezčí než to první

- Mně se to líbilo po výtvarný stránce.

A taky ten pán byl moc hezkej, ten reportér, akorát jsme si říkaly, že když to vypadá jako plachtová síť, že by tam třeba mohl veslovat nahej, to by bylo lepší než tohle.

No, tak tím je řečeno asi vše.

Kecafan neb Hacafan rozhovor

Postříkaný princezniným vyplakaným okem jsem se vnitrosouborovým bilitiárem dostal až k Petru Moudrému, strůjci celého spektaklu. Chtěl jsem se sice ptát na představení, nakonec to dopadlo jinak, já si ale zkrátka nemohl pomoci.

Prosíchlá se v programu, že ve Vašem repertoáru najdeme autorskou operu...

Pierre Henry... znáte? Francouzský spisovatel, je to dost známá věc. My jsme to nazvali Zpívající žlázy, já teď si nevzpomenu, jak se to přesně jmenuje v originále, kdybych to měl vyprávět, je to hrozně ztřeštěná komedie a je to opravdu autorská opera.

Takže tam zazní opravdu operní party?

Ano, zpíváme my... ten děj je takový, že hlavní hrdina jde do džungle, kde mu opičí kmen amputuje pohlavní žlázy a on je pak kontratenor, poté je tam soprán, jeho žena, sluha, a jako bas je tam chlupitý proutník, u kterého najde ten kontratenor své žlázy, jemu byly přeoperovány.

Hm, happyend. A pro hudebně založené čtenáře... nejtěžší part má rozsah...

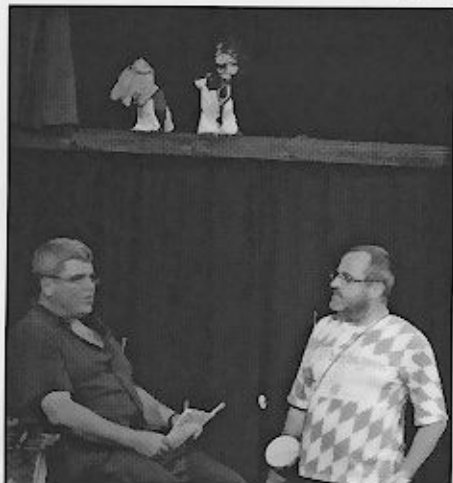
To vám neřeknu, ten kontratenor je šílený, je to hrozně vysoko... já tam zpívám sluhu, takže nevím.

A politická satira? Kampak míří její osten?

Je to velmi konejšivá satira, v podstatě to pojednává o tom, že kašpárek, je to taková faustárna, vejde do toho namalovaného kruhu a žádá dva moravské čerty, jeden je ze Slovácka a druhý z Brna, mluví nářečím, že by chtěl, aby mu přivedli dva největší hříšníky na zemi a z pekla. No a z pekla je to Husák, protože je mrtvý, a tady je to pan prezident Václav Klaus.

To je rozptyl, zprava, zleva... Tak děkujeme za přiblížení Vašeho dalšího repertoáru.

tb

Bez váhaní

- Nám případně velmi odvážný, že s tím někdo vyleze.

- Říkám si, jak je možný, že někdo necejtí, že je trapnej, že to neví. To je snad to nejhorší, co člověka může potkat.

- Mě se to vůbec nelíbilo. A jako nápad dobrý, ale to rozehrání bylo špatný.

**KECAFÁN NEB HACAFÁN
LS RUCE NOHY NA ŠPAGÁTĚ, KYJOV**

*úvahadlo
poročovo*

Těžko se mi píše o kyjovském představení, protože mám dojem, že na chrudimský festival nepatřilo. Nelze účinkujícím upřít, že se do zdolávání festivalového publika pustili s vervou, ale to je opravdu jediná pozitivní věc. Nebudu znova rozebírat to, co zaznělo na diskuzi. Všechny připomínky k úrovni a vkusu jsou, myslím,

zbytečné, a kdo představení viděl, udělal si obrázek sám. Já jsem něco tak pokleslého opravdu už dlouho neviděl. Koho se chce ve své uváze nad představením Kecafán neb Hacafán zastat, je Kecafán neb Hacafán sám. Hra sama není žádné hluboké dílo. Je to pouze hříčka nevalné úrovně, ale já ji za vším tím tramským humorováním neslyšel a neviděl. Méně je více. Živí herci svými vstupy naprosto zdestruovali loutkový plán. Příběh se vyprávěl jen pro možnost zarejdrovat si na kolečkových židlích a neměl vůbec možnost prosadit se. Je mi líto psát podobné věci, kyjovšti, odpusťte mi, ale já měl strašnou chuť si ten Váš kondom Rudý říjen nasadit na hlavu a nevidět a neslyšet!

Marek Zákostelecký

na vářkách

na vářkách

+ krásná Pamela

Jako poučný to bylo, to jako jó...to musím říct holkám o tom Rudém říjnu, to je bude určitě zajímat... Tý jo, jak jí tam vyteklo to voko, jak si ho teda vyplakala, to byl trik jak z amerického filmu! No, židle jako koně, hm... to jako dobrej džouk, kluci a holky ze souboru.

+ Slamák

Inscenace dokázala, že soubor ještě není odkecafaný.

+ Bouřka

Velmi zdařilé ztvárnění prasklého oka. Takhle daleko to ještě nikdy nedostříklo.

- Alvy

Tak! Jestli jsem si myslel, že už nemůže být hůř, může... Ta bonboniéra, co jsem o ní mluvil včera, se zkazila. Asi je to tím teplem nebo co. Na tyhleto důvtipné cukrovinky já prostě nemám žaludek. Sorry.

- Jiřina Žáčková

Z textu vybrati:
dosti - kosti
truchle - ztuchlé
lebku rozraziš - proraziš
kecafán - hacafán
Co dodat:
Když má někdo exhibiční choutky, tak se předvádí tak, že nejsou vidět loutky.
P.S.: Pro Jiřinu Žáčkovou se tohle nedá hodnotit snad ani jako představení.

NĚCO O EDOVI LS DODO, PRAHA

*úvahadlo
poroscovo*

Něco o Edovi, samotný název naznačuje že v inscenácii pojde o skratku. Skratka postihla hlavne Learovu poéziu nonsensu a rozšírila didaktickú a biografickú rovinu predstavenia. Podľa slov autorky a upravovateľky pásmo má: „Zachytiť životní pouť Edwarda Leara, básníka a malíře Viktoriánské Anglie“.

Herecké výkony sú nezpochybniteľným prínosom inscenácie. Trojica tak trochu potrhlo kostýmovaných herečiek nás sprevádza celým opusom, od čajového večierku cez narodenie hlavného hrdinu až po jeho smrť. Sú jeho animátorkami a spoluhráčkami. Tiež sa stanú na chvíľu literárnymi vedcami vysvetľujúcimi zmysel

nonsensu a limerickej poézie. Toto všetko zatiaľ vyzerá veľmi príjemne, rozhodne inšpiratívne, no realita predstavenia trochu pokrívava. Životopis zavaňa hodnou dávkou mystifikácie a slovným balastom, ktorý postupne prehlúši a znejasní hlavnú tému inscenácie, cez život autora ozrejmiť zmysel a krásu jeho limerickej poézie. Výtvarná složka je kultivovaná a má logicky a s nadsázkou pracujúci klúč (originálna bábka autora v roznych proporciách).

Diskusia po hodnotení poroty bola dosť dlhá a mnohí účastníci obhajovali videné. Súbor tvrdil, že som prišiel do divadla s dopredu pripravenou predstavou, že uvidím inscenovanú poéziu. Ich zámerom však bolo predviesť život autora, ktorý bol úžasný chlapík a poéziu písal len povedľa svojho cestovania. Verhálný súboj skončil s tým, že sme sa navzájom nepresvedčili. Cením si však tento ambiciózný pokus, jeho hereckú dynamiku, ale akosi mi unikol samotný autor a jeho poézia.

Jan Zavorský

Rozhovor s LS DODO

Děvčata, rád bych se vás zeptal, i když to u některých vím, jakých jste absolventky kateder na DAMU, jak se o vás v programu píše, že jste každá absolventkou katedry jiné...

Monika Řezníčková: Katedry alternativního a loutkového divadla.

Marcela Máchová: Katedry výchovné dramatiky.

Tamara Urválková: Katedry autorské tvorby a pedagogiky u profesora Ivana Vyskočila. Ale ještě nejsem absolventkou.

Ty jsi, Tamaro, vlastně lžiabsolventkou vzhledem k tomu programu.

Tamara: No.

Marcelo, kdo tě učil na Katedře výchovné dramatiky?

Marcela: Pepa Valenta, Jarda Provazník, Karel Vostárek, Hanka Smrčková.

Proč právě Hanka Smrčková z nich byla nejlepší?

Marcela: Tys tu otázku položil tak, že musím říct, že byla nejlepší...

Ano.

Marcela: Spíš mě to s ní nejvíc bavilo.

Tady to představení tě taky bavilo, jsem měl pocit.

Marcela: Ano, to mě bavilo velmi.

Moniko, já jsem mluvil s Pavlem Nožičkou, který to viděl, a ten vůbec nevěřil, že tam někdo dělal zaskok.

Marcela: Ano, klobouk dolů.

Monika: Ale my jsme už měly nějaká představení a předtím jsem v tom dělala zaskok tady za Tamaru.

Tamara: Zlomila jsem si klíční kost.

Dívky, děkuji vám za rozhovor.

Petr Vydra

bez váhání

- Bezpochyby to patří k tomu nejlepšímu, co tady na Chrudimi letos bylo.

- Padala mi hlava. Mohlo to být živější a veselejší. Takže trochu ploché.

- Milý, ale pro mě rozpačitý. Jsem z toho vůbec rozpačitá.

- Nechci o tom povídat, protože jsme to kdysi hráli.

- Výborný.

na váškách

† Mirek Spáčil

Ačkoliv chybělo pevnější sepejetí celé inscenace, musím ocenit mnohé vynalézavé zkratky. Například ta, jak se „pisálék“ Edward stane i mezi mondénními dámami „uznávaným“ básníkem...

† Cibulačka

Výtvarná stránka představení byla takřka bezchybná. Čisté, jednotné, nic nepřehluovalo. Loutka Edwarda měla hodnotu výpovědi i sama o sobě.

† Felix Maria

Dívky nás neodbyly a ukázaly nám, co v nich a na nich je. Hrály s gusem, nenuceně – asi je k tomu nikdo nenutil – asi že se jim tak nějak samo chtělo. To představení bylo prostě jejich a byly naprosto paními situace; ostatně, hm, ovládali jaksi i nás, že.

na váškách

- Jiřina Žáčková

Kdyby něco o Edovi, no to by bylo skvělé! Ale po chvíli se rozplývá... humoru, tempa ubývá. V Saħaře tam mi vyschlo v krku a do konce už vnímám jen vrkú (chrrr) vrkú. Mohamed, Káhira, bobříky, televizní zprávy? Doufám, že děvčata jsou stále zdravý. O Edovi informace nové nemáte, jdu si dát čaj o píté. P.S.: Herečky opravdu dobré.

- Štětináč

Představení bylo určitě z těch lepších, ale určitě by neškodilo zpíenit a promyslet rámec celého představení, jakož i místo jednotlivých prvků (zvlášt limericků) v něm. Jejich funkčnější zařazení by bylo na místě.

Rozhovor s Jarkou Holasovou

Zašel jsem po představení za bezvýhradnou autorkou tohoto představení (možná ji jen trochu přizvukovala nějaká Němcová), paní Jarkou Holasovou. V průběhu rozhovoru jsem se projevil jako zpomalený macho a kohout.

Píšete, že v každé pohádce hledáte něco, co by oslovilo dnešního diváka.

Co to bylo, se mě ptáte? Vy jste na to nepřišel?

No...

Tak jsem hrála špatně.

To nebude Vaše chyba... Já si netroufám to zformulovat.

Já si taky netroufám. Já si myslím, že každý kohout si to v tom najde.

Tak já budu hledat. (V této chvíli přišla dětsko-dospělá návštěva, která „přišla říct díky“.) Které jiné pohádky jste ještě zinscenovala?

Hrnečku vař... O Palečkovi... ale nějakou jinou klasičkou pohádku, který mám hrozně ráda, ne.

A ještě, proč musí každá pohádka končit dobře? Já jsem to tomu kohoutkovi vždycky přál.

A vy jste mu přál, aby tam umřel?

Byl to padouch.

Ale napravil se. Dostal příležitost.

Těch měl bromaду předtím. Já jsem asi zlej. Nejsem hodnej jako slepička.

Jste holt kohout, heč.

Tak děkujeme. Kykykyryký.

tb

bez váhaní

- Nám se to líbí. My jsme představení viděli už mockrát a líbí se nám to čím dál víc, že to má jako vývoj a je čím dál lepší.

- Jo... hm... (malický divák) - Tobě se líbilo, jak tam ta slepička zachraňovala kohoutka, viď? (babička malého diváka) - Jo... hm...

- Líbilo, bylo to vtipný, trochu dlouhý, ale stálo to za to.

- Takové výchovné představení pro tatínky.

**O SLEPIČCE
JARKA HOLASOVÁ, PROVODOV**

*úvahadlo
poročovo*

Lidová pohádka O kohoutkovi a slepičce převyprávěná Boženou Němcovou – v Chrudimi hraná pod názvem O slepičce - vypadá na první pohled velmi jednoduše, ale při inscenování každý tvůrce narazí na jeden velký problém. Tím je najít adekvátní neotřelé výrazové prostředky pro putování slepičky pro vodu a její zpáteční cestu tak, aby postupně nenudily a neretardovaly představení. Jarce Holasové se toto úskalí v zásadě podařilo uchopit svižně a misty i originálně (Lípa). Některá další zastavení jsou jakoby hotová, předpřipravená

(Kráva, Studánka) a stojí za úvahu tvořit je např. přímo s dětmi. Bylo by to živější, spontánnější, ale i zranitelnější.

Při společné diskuzi se hovořilo o problémech, o kterých je možné uvažovat v rámci zpřesnění tematické roviny inscenace: jednotná výtvarná stylizace, temporytmus představení a sporné závěry, které byly připravené pro chrudimské publikum (v mateřských školách je konec představení realizován jinak).

Jarka Holasová se věnuje dětskému – předškolnímu publiku systematicky a s plnou vážností. Nejde atraktivní cestou vymyšlení tzv. moderní pohádky, ale snaží se dětem zprostředkovat a převyprávět lidové pohádky v původní nezměněné podobě. V záplavě komerčních nabídek různých patvarů ji za to patří uznání a dík.

Marie Poesová

+ Zelig

Příjemná a milá pohádka nejen pro děti, ve které je Jarka Holasová tak trochu za slepičku. Ale jenom na pódiu, jinak je to moc šikovná paní. Vše fungovalo tak, jak má, dokonce i zapojení publika. Jen ten hlasový projev byl chvílemi malinko exaltovaný.

+ Jiřina Žáčková

Milá Jarko Holasová, šla bych někdy ráda znova. Děkuji moc za pohádku, slepička, ta byla v řádku. Aby kohoutkovi pomocný pařát dala, děsně se, chudák, „nalítala“. Statečná slepička, další taková vajíčka ať snášíš, Jarko Holasová. A lípa, ta byla snová.

- Štětináč

Proč se propánajána paní Holasová neustále hlasově stylizovala do takové té roztomilé, „dětem přístupné“ polohy? To nebylo k poslouchání ani k vydržení!

- Pankreas

Slyším všude kolem jen samou chválu a divím se. Jistě, že putování za záchranou kohouta by šlo podat i daleko hůř a zdoluhavěji, ale ani monotónnost paní Holasové nebyla k zahoení. Vždyť by to bezpochyby šlo leckdy vyřešit lépe, stručněji, účinněji a vygraďovaněji, než čím dál udýchanější pobíhání po jevišti.

- Madame Pumpadour

Vášená dáma byla sice odná na děti, ale krrrákala jako ta slepička. To tahálo za uši moje. A všecko to bylo pošát dokóla, pošát samé ko ko ko ko a nis vis. Byla to núda k... jak se šiká k usoufání.

POTRESTANÝ ZLODĚJ

MIROSLAV ALEXA, CHRUDIM

*úvahadlo
poročovo*

V rytmoch skladby „Happy Charleston“ sa na trojstupňovom čiernom paraváne odohráva nemá „naháňačka“, akoby vystrihnutá z grotesky. Čert (chvíľu trvá, pokiaľ si to z výtvarného spracovania loutky uvedomíme) dvakrát, tým istým štýlom, ukradne Kašpárkovi bábovku. Lepidlo, jako spôsob chytenia zlodēja a bitka varechou, ako trest.

To je v krátkosti opis toho, čo z hľadiska svojho trvania a zvolenia výrazových prostriedkov

hovorí viac v prospech toho, že sme boli práve svedkami anekdoty a nie divadelnej inscenácie v pravom slova zmysle. Záver, ktorý by mal byť dekorovaný smiechom diváka (jako sľubuje rád anekdoty), je však nahradený samotným hercom. Ten sa objaví a úplne proti logike nastoleného rádu grotesky, slovné až mentorským spôsobom, zvrtné žánre grotesky do akejsi morality.

Miroslav Alexa už v bulletine sľubuje, že vo svojom „predstavení“ ponúkne návod, ako potrestať zlodēja. To s častí aj splní. Avšak! Z hľadiska možností, ktoré táto téma ponúka, je asi jedna anekdota málo. A ak máme hovoriť o predstavení, bolo by dobré, ak by bol tento krátky kusok začiatkom dlhšej a určite nie nezaujímavej inscenačnej cesty.

Peter Janků

na várkách

+ krásná Pamela

Teda jako musím fíct, že jako fakt fořr, akorát je mi jako líto, že toho sportovce, co běhal za takovou tou černou stěnou, vůbec nebylo jako vidět...sem se chtěla kouknout na svaly a nakonec vykoukla jen pěkná hlava. Prostě ženský potřebujou někoho obdivovat a jako popravdě, maňásci jsou takový moc měkřejší, to chce pořádnýho chlapa z masa a kostí, že jo. Ale sprinter to byl pěkněj, hi hi.

+ letadélko Káně

Tam to poletovalo, až se prašilo. A já jsem bylo rádo, že to všechno dobře dopadlo. Hlavně se mi líbilo tempo jako u tryskáče a lehkost jako u plachťáku s jakou to bylo zahráné. Jen to moc rychle ulétlo, to já bych se rádo dívalo klidně déle...

+ Cibulačka

Úsporná scéna, vhodná hudba, jedno-duchost, střízlivost. I přes nedotaženosti svěží vtip.

na várkách

- Jiřina Žáčková

Aha, moudro dne: každý, kdo něco ukradne potřetí,

se prostě k zemi lepidlem přilepí. Snad tomu, děti nevěřte, že když něco ukradnete, že se přilepíte.

- Madame Pumpadour

Mon dieu! Pošát tam někdo běhal, ale byl to takový fořrr, šé sem to nestihla. A to už pšéce nikdo nevěží, že se někdo přilepí! A já už nevím, všécko mi to couril... utéklo jako l'eau - šiká se voda u vás dóma v šésku.

- Štětinač

Proč ten pán na konci vylezl ven? A proč celá groteska neskončila groteskně? Škoda.

Rozhovor s Mirkem Alexou

Inscenace Potrestaný zloděj byla němá - doprovázená hudbou, ale beze slov. Proto jsem se obávala, aby i rozhovor s Mirkem Alexou nebyl tak trochu němý. Řekl mi ale mnoho zajímavého i o tom, že i starý loutkářský mazák může ještě mít trému.

Jak se Vám dnes hrálo?

No, tak já jsem hrál poprvé v hlavní soutěži. Jsem tady... možná už na jedenáctém ročníku Loutkářské Chrudimi. Předtím jsem tu ale hrál jen v doprovodném programu, takže dneska jsem měl docela trému. Sice jsem to hrál už vickrát, ale... jsem starý mazák, který by neměl mít trému. Ale to se spraví.

Co říkáte publiku? Stáháte vůbec sledovat reakce publika, když představení probíhá v tak rychlém tempu?

Mno... to je taková krátká hříčka, já musím spíš sledovat sám sebe, abych tam něco nezkažil nebo takhle, protože to většinou tak je, že něco trošku pokazím, ale tentokrát se mi snad to povedlo celé až na ten závěr, kdy mně málem spadla bábovka i s vařečkou.

Hrajete vždycky sám?

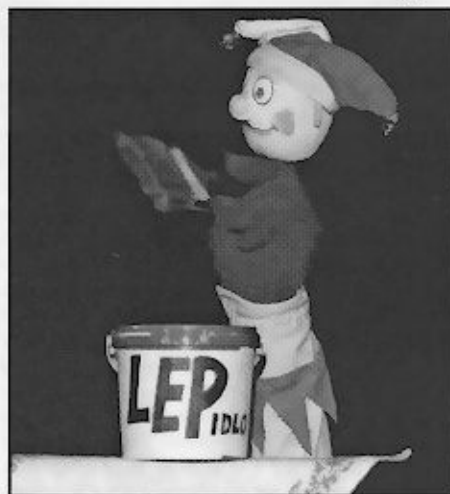
Vždycky ne, já hraju s Liborem Štumpfovým. Loni jsme hráli představení s kašpárkem. Tam jsem i mluvil, ale já to mám radši beze slov. Myslím, že to mluvení mi moc nejde.

Cítíte větší zodpovědnost za představení, když hrajete sám?

Tak nemusím se soustředovat na toho druhýho, co tam se mnou je. Jak on reaguje nebo takhle... Když jsem sám a něco zkazím, tak můžu nadat jen sám sobě.

Tak Vám moc děkuju za rozhovor.

zš

bez váhaní

- Představení se mi líbilo, hlavně mě překvapilo, že to dělal jeden člověk.

- Já myslím, že to bylo pěkný.

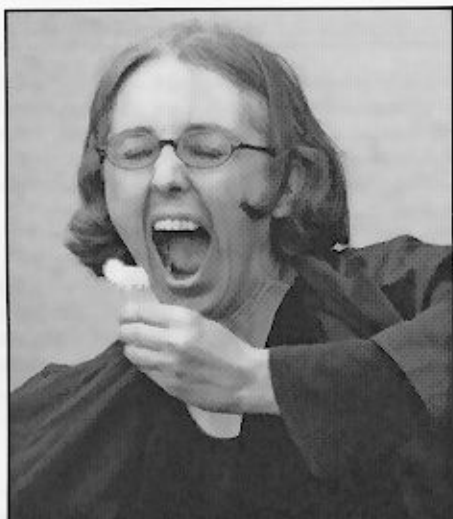
- Jo. Líbilo se mi to.

- Jo. Líbilo se mi to.

- Jo. Líbilo se mi to.

- Dobře se mi to líbilo.

- Bylo to trochu unavené, ale jinak příjemná srandička.

MINI CIRKÚS HANA VOŘÍŠKOVÁ A MANŽELÉ KRATOCHVÍLOVI

Včera jsme viděli na dvoře Husovky Minicirkus Hany Voříškové a manželů Kratochvílových. Vloni jsme navštívili Haninu Grónskou písničku, představení jejího divadelního automatu. Po představení Minicirkusu vzpomněla Jana Grmelová společná studia s Hankou Voříškovou a to jak na pedagogické fakultě UK, tak na konzervatoři pro vedoucí literárně dramatických souborů. Tehdy Hanka Voříšková vytvářela velké figury, se kterými hrála, anebo je umísťovala v prostoru. Od té doby jsou její figurky menší a menší a, podle Janina svědectví, také výraznější, jakoby něčím jiným naopak vyrostly. A tím něčím jiným je Voříšková hra a divadlo. Připomíná mi to výrok Charlie Chaplina: „Když mi to jde, zjemním prostředí.“ Kdybych dostal do rukou plošné papírové loutky Hany Voříškové, aniž bych znal její divadlo, nejspíše bych je ukazoval přátelům jako záložku v knize. Nikdy by mě nenapadlo, že mohou tak výrazně zaujmout početné publikum na dvoře Husovky. Při tom některé výstupy spočívají pouze na tom, že některá loutka se v pravém okamžiku zjeví a po chvíli opět zmizí. Avšak kontext a situace, kdy se tak stane, a také zvláštní přenos prožitku Hany na publikum, z toho dělá mimořádnou událost, která nás okouzlí. Hanka má na sobě černý kabát s mnoha kapsami, které nejsou nijak akcentované, rozeznáváme je pouze podle jejich stříhu. Právě z těchto kapes vytahuje různé loutky představující cirkusovou menažérii. Je to jednoduché, obyčejné a pohádkové. Důvěra herečky a autorky v předvedené je tak nekomplikovaná a bezmezná, že nás až popadá, abych parafrázoval Fryntu, závrtný prožitek, ale vlastně i to jeho závrtné pomyšlení, protože se dostáváme do všemožných kouzelných zahrad. V té prostotě a přesnosti je totiž spousta prostoru i pro naši imaginaci, ale i kdyby ta nebyla probuzena, vždycky ještě zbývá pobavení a potěšení z nápadu.

Hře více než sekundují manželé Kratochvílovi, kteří jsou věrnými spolupřevodci cirkusovým představením. Jsou přesní nejen v tom, jak se zapojují do hry, nýbrž také v tom, jak umějí vnímat Hanku Voříškovou. Pro neznalé doplním, že Bára Kratochvílová hraje na saxofon a její muž, častý kytarista, Honza na kytaru.

Tohle představení osloví, ba vtáhne.

Petr Vydra

ČERTŮV ŠVAGR LS BUBENÍČEK, PRAHA

Jestli něco do Foknoé – tedy Festivalového okna do loutkářských tradic patřilo, tak to (na rozdíl od jiných diskutovaných představení) byl nesporně pražský soubor Bubeníček. Nejen pro svou dlouholetou tradici (myslím tu historickou), zděděné loutky a dekorace, které si i laik spojuje s představou tradičního loutkového divadla, ale i pro způsob práce. Soubor pracuje formou divadla, které nazýváme „iluzivním“, používá prvorepublikovými spolkovými soubory osvědčenou praxi rozdělené interpretace a i texty – jakkoli upravované – nezapřou inspiraci tímto spolkovým repertoárem. Bylo tomu tak i u Čertova švagra – pohádky nikterak na loutkovém jevišti nové, i když zrovna ve srovnání s nejrůznějšími oblíbenými Sněhurkami a Perníkovými chaloupkami ne tak frekventované.

Čertův švagr je pohádka pěkná. Pěkná je nejen proto, že si zde hlavní hrdina může užít dvoji identity a vyzkoušet bez úhony exotické prostředí pekla, ale i proto, že chamtivost a necitelnost lidská je zde představena v kontrapunktu se spravedlností, lidskostí a řádem mimozemským. Čertův švagr je taky pohádka, kterou můžete podle svých možností a prostředků upravit do různých divadelních metráží: můžete barokně rozehrávat Petrovy ústky, které ho pronásledují takřka od malička, barvitě vylíčit život v pekle a ještě máte nabízející se prostor pro moralitu vedlejšího „hrabčeho příběhu“. Taky můžete dát do kotlíku od všeho trošku, ale vzít to zkrátka. „Bubeníček“ zvolili tu druhou variantu. Nechej rozebrat možnosti předvedeného textu, ani to, že zde hlavní hrdina vedle akčnějšího (a tudíž zajímavějšího i když upovídáníjšího) Lucifera nemá příliš prostoru na větší vyhrávky, ani na to, aby si nějak více zasloužil nejen sympatie Andělů, ke které zahoff pohádkově bleskovou láskou, ale i publika. Tak trochu instantní verze známé pohádky

Odpovědi porotě

Na pondělním hodnotícím setkání zaznělo několik porotou předem promyšlených otázek, které nás přiměly k tomu, abychom na ně s rozmyslem odpověděli. Když jsme připravovali Golema, necitili jsme potřebu tyto věci takto vysvětlovat. Člověk tvoří a nemusí vždy přesně pro sebe formulovat, proč tak činí. Pracuje podvědomě, na základě informací a zkušeností, které má.

Členka poroty, Blanka Šefrnová, se rozhořčovala nad tím, že jsme Golema oženili a že nemůže přijmout totemové loutky z dřevěných špalíček pro ztvárnění Židů, kteří „přece patří do kavárny“ a nechápe (to ovšem nemohlo pochopit více lidí), proč nebyl Golem z hlíny, když ho přeci Rabin Löw z hlíny uhnětl. Není snad třeba zdůrazňovat, že v 16. století za vlády Rudolfa II. kavárny v Praze ještě nebyly. Podívejme se však, jak asi vypadal život v ghettu. Před časem jsem měla možnost studovat stavebně-historický průzkum ghetta v Kolíně, který dokládá tvrdý život Židů

by mi až tak moc nevadila, kdyby se tvůrci při jejím jevištním zpracování sami neošidili i o řadu vděčných divadelních efektů. Létání (zjevuje se jen Lucifer, místo Petrovy společné cesty vzduchem se stálne opona), bengálský oheň a zejména předvedení pekla s čerty patřilo přece od pradávna mezi „majstrštyky“ tradičních loutkářů - marionetářů, k jejichž odkazu se Bubeníček hlásí. Zkrátka: Čertův švagr nabízí souboru ještě dost možností k vyřádnění (značné rezervy jsou v charakterech obou služebních čertů, kteří si nepochopitelně oblíbí Petra jen díky jednomu nemotornému tanečkovi!), humor je zde zatím spíše bezděčný než zamýšlený. Nedovedu si představit, že by právě tak věkem i duchem mladý soubor nenašel víc míst i příležitostí k jemnému nadhledu, aniž by chtěl persiflovat, nebo se snad vysmívat způsobu hry s loutkou či tradici, ke které se hrdě hlásí.

Bubeníček mě trochu zaskočili. Podle referenci v Loutkáři (č.3/2006) jsem se připravovala na Kašpárka vařičho živou vodu, ale na můj dotaz proč jsou zde s Čertovým švagrem, se mi dostalo pádné odpovědi: „Protože je to prý lepší!“. Tak – a teď si jen po zhlédnutí Čertova švagra usilovně představuji toho zavrženého Kašpárka s jeho životadárným lektvarem. Nu což, je to pro mne výzva, budu se muset na něj v Praze ještě podívat!

Nina Malíková

žijících v něm. Čteme-li povídky od I. B. Singera z prostředí ghett na území dnešního Polska a Ruska, cítíme i zde atmosféru, která má daleko k příjemné zahálce v kavárně. Vypráví o tvrdém získávání živobytí, dodržování rituálů v prostředí temných uliček a malých, spoře osvětlených světnic. Proto i naše postavy ze špalíků s ponechanou kůrou místo oděvu, s omezenými gesty rukou (prsty vodící ruky) mají v sobě tuto tíhu nelehké existence.

Nyní k postavě Golema. Golem byl sice uhněten z hlíny, ale byl mu vtisknut život, takže vypadal jako člověk. Proto není třeba setrvávat u obecné představy Golema jako hliněné postavy z filmů Císařův pekař a Pekařův císař a proto náš Golem není hliněný. Připadá nám to zbytečné.

Některé členy poroty rozhořčilo, že jsme Golema – symbol oženili. Pro nás to bylo vysvětlení, proč klidný, pracovitý Golem, oždaný rabinovi, najednou zešlil a začne ničit vše kolem sebe, jak píše Eduard Petiška. Když nechceme připustit, že se jednalo o duševní úchylnu, došli jsme k tomu, že si člověk zoufá a je schopen strašlivých věcí, když zjistí, že se mu hroutí vztah s partnerem. Proto jsme nabídli tuto variantu odpovědi v naší hře.

Jsem si vědomi jisté rozvlácnosti hry. Ta je ale úmyslná. V dnešní době klipů a spěchu nám připadalo zajímavé vyzkoušet, jak působí na lidi rituálnost a rozvážnost. Je to pozdrav z doby, kdy ještě nebylo nutné stíhat několik věcí najednou, kdy vše mělo svou váhu.

Děkujeme porotě za položené otázky, které nás přiměly k této odpovědi.

Za DS Outsider Art
Iva Svobodová

SEMINÁŘE "J" A "R" A "Z"

Javajky jsou pěkná dřina

V semináři J jsem koukal s posvátnou úctou, jak krásně ladný pohyb umí tento druh loutky. Z hledišťe velmi příjemný pohled. Nakouknete-li však do zákulisí, zjistíte, že ovládnání tohoto druhu loutek je pěkná dřina. Proto skládám hold všem, kteří s javajkou hrají.

Co mne potěšilo byl fakt, že i přes dřinu se seminaristé neustále usmívali. To také dokládá následná krátká fotografická reportáž. A vy to jistě oceníte při ukázkách, které dnes uvidíte, nebo jste viděli.

md

Pohoda a radost z tvoření

Takový mám pocit z ukázek, které předvedli ve středu večer na malé scéně seminář Jana Matáska, tedy Z jako „Zvuk a hudba“ a seminář Jiřího Adámka, tedy R jako „Režie“.

Kdo jste viděl musíte uznat, že byli skvělí. kdo jste neviděl, musíte litovat, protože byli úžasní. Jako slabou náhražku si můžete prohlédnout pár fotografií, ale zvuk hudebního semináře vám zprostředkovat neumíme. Zatím, protože technika se stále zdokonaluje.

md

DĚDA MLÁDEK ILLEGAL BAND

Děda Mládek ještě nezestárnul

Děda Mládek Illegal Band – skupina, která se již jednou rozpadla, vystoupila včera na Loutkářské Chrudimi. Vystoupení začala energická revivalová kapela osvědčenými hity (jak jinak), na které jinak diváci, kteří dorazili v hojném počtu, jak jinak, reagovali pozitivně. Úplně po chuti mi ale nebyly zdoluhavé vtipky kapely („A teď naučím kytaristu rapovat...“), ale šlo hlavně o zábavu potkávání se, takže proč ne. Publikum se bavilo. Jen mu chyběl ten obvyklý přídatek.

red

Anketa

I když ještě není konec Loutkářské Chrudimi, konec váhadlových anket už nastal. Atak poslední anketa se nese v duchu narůžovělého sentimentu, citlivějším duším možná skane slza, koketnějšími citlivějšími duším ta slza rozmaže oční stín. Na co budete z letošní Chrudimi vzpomínat nejraději?

- To bude spousta hezkých a různých zážitků, na ty budem vzpomínat nejraději.
- Na ty pěkný divadla.
- Na píseň z Kouzelný školky, ta je nezapomenutelná. Tu si zpíváme vždycky ráno, když vstáváme.
- Asi na ty lidi, co jsou tu na seminářích a tak.
- Na ty divadla.
- Co se týče divadla, tak na Barokní operu a Svůdné J., na to asi nejradši, a pak na všechny holky, co jsem tu tenhle rok potkala, a pak na ty dlouhé večery, kdy jsme kalili.
- Na super lidičky a tak na všechno.

tb

Závětrník

Všichni v redakci si už napsali svůj úvodník, jenom já ne. A taky ho psát nebudu. Nezískal jsem tolik odvahy, vlastně jsem nezískal tolik důvěry. A taky co napsat, když už mnohé napsali jiní a moudřejší.

Já radši chodím a fotím a poslouchám. A řeknu vám, je to dost zajímavá věc. Tolik věci se okolo vás promeje na jazycích, že by to dalo na pořádně velký kotel guláše.

Ten letošní gulášek byl skvělého základu. Každý v něm, podle řeči, našel chutné sousto, ale odspodu zdál se misty trochu připálený.

Důležité je vědět od jakých ingrediencí je guláš dobrý a od čeho se připálil. A k tomu se dobrat v pravou chvíli je pořádné umění. Nesmíte však dát na jazyky zlé a mlsné, protože ty vaří vždy guláš hořký a nedobrý. A tak radši poslouchám pouze ty jazyky, které to myslí upřímně, i když jsou někdy pěkně ostré, ale to je přece dobře. S medem kolem pusy guláš moc nechutná, pokud to není nějaká regionální specialita.

Z letošního poslouchání jsem měl dojem, že se mnohé z uvařeného guláše líbilo, ale že se misty pochutina trochu připálila, misty i pořádně ožehla. Odolával jsem však pokušení okamžitě odstranit přičinu připálení, protože si říkám, že s připáleným gulášem už mnoho udělat nejde, zvláště, když se jím musí nasýtit všichni hladoví. A my přece hladoví jsme. Hladoví vidět, jak to dělají jinde, hladoví dozvědět se, jak se to má dělat lépe, hladoví dozvědět se něco nového, ale hlavně jsme hladoví po starých i nových kamarádech. Vždyť se setkáváme u loutkářského guláše z libosti, k potěšení, k nasycení, k poklidnému vychutnání. A hladového od konzumace hned tak nějaké připálení neodradí.

Jenomže který kuchař by chtěl neustále podávat připálený guláš. Určitě ne žádný dobrý kuchař. A dobrý kuchař přivítá vždy dobrou radu.

Takže sem s dobrou radou, respektive pošlete ji na dolo uvedenou adresu, ať se má letošní kuchař z čeho poučit, a příště bude guláš užasnou specialitou. A odpusťte nám, že jsme do něčeho moc neryli a nerýpali. Stačilo, že jsme neustále přehazovali hromádky.

NIPOS-ARTAMA,
Blanická 4, 120 21 Praha 2
www.nipos-artama.cz
nebo
Chrudimská beseda,
Široká 85, 537 01 Chrudim 4
www.chbeseda.cz

md

Rozhovor s Jarmilem Chládkem

Včera se v redakci sešla naše šéfredaktorka s loutkářským matadorem Jarmilem Chládkem, kterého zpozdil Dr. Petr Slunečko. Jejich debatu jsme rádi zaznamenali.

Jarmile, my se známe již poměrně pěknou řádku let. Myslím, že jsme se poznali tady v Chrudimí v roce 1968 a pravidelně jsme se tady stýkali spolu. A já tě mám zařizovaného v trojčlenné roli - za prvé jako ředitele Muzea loutkářských kultur, tedy jako loutkáře, za druhé jako sběratele grafiky a grafika a za třetí jako sběratele, já to řeknu česky, šutrů. A já o těch šutrech tedy nevím nic, ale na ně se ptát nebudu. Ale o těch prvních dvou věcech vím. Ty jsi vlastně, i když jsi nestál u založení divadla, patřil k těm, kteří se záhy chopili žezla divadla a společně s doktorem Janem Malíkem budovali Muzeum loutkářských kultur ve své jedinečné podobě. Já si dokonce vzpomínám, že to tehdy byla nejen v Chrudimí velká sláva. Tak mi řekni něco o tom, jak začátky Muzea loutkářských kultur pod tvým vedením probíhaly.

Tak to musí zhodnotit historie, to nevím, jestli zvládnou... ovšem ty začátky byly hodně zvláštní v tom, že myšlenka směřovat to vše do Chrudimě začínala tím obnovovacím sjezdem Unima v Praze, kde byla mezinárodní výstava, kterou bylo posléze potřeba zlikvidovat a odeslat. Doktor Malík byl výborný po obsahové stránce, jako organizátor trochu méně, a tak bylo potřeba najít místo, kam by se ten materiál svezl. A odtud posléze - Chrudim se nabídl - byly tady v divadle ty materiály. A tam už to bylo takový kousek - protože v té době se renovoval mydlářovský dům - podnitit město, představitel, aby se té myšlenky chopili a aby to, co tady je, i když se to pak vracelo, tu i zůstalo. A prostě ta myšlenka loutkářského muzea, které vlastně mělo být původně při předním divadle v Praze, aby zakončila tady.

Já si pamatuju, že byly velké potíže, protože pro loutkářské muzeum nebyla tehdy škatulka. A myslím, že doktor Jan Malík vymyslel zcela jinou škatulku, která tu dosud nebyla - Muzeum loutkářských kultur, což byl název, který do té doby nikde v ničem neexistoval...

No tak, dobře, že tak. Prostě úřady tomu v té době přály, bylo to pro ně něco nového, něco čím se mohlo město také chlubit na svoje vlastní triko, a tak byl tehdy pověřen Mirek Nový, který byl z Domu osvěty, aby se ujal toho organizování, příprav. No, samozřejmě bylo potřeba určit budovu... A prvním ředitelem byl doktor Jaroslav Trojan, který se té funkce ředitele ujal.

Ten tam ale nebyl dlouho.

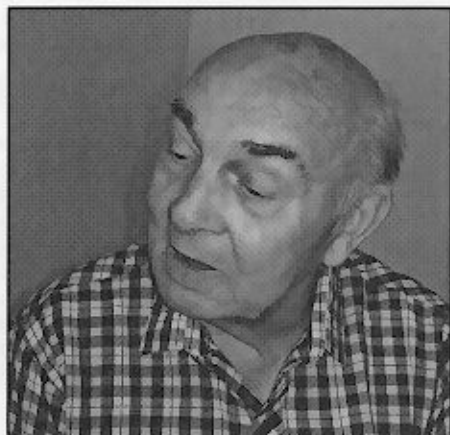
Ano, ten tam nebyl dlouho, protože doktor Malík byl osobnost prodechnutá loutkovým divadlem a diplomatická, kdežto doktor Trojan byl více méně úředník, po této stránce. No, a tak se brzo rozešel a v dalším roce 1973 došla v dubnu řada na mě. V té době byla Loutkářská Chrudim v plném proudu, organizačně s podílem na AS, a museli bychom se vrátit i k tomu chrudimskému souboru, který vlastně na založení loutkářských tradic měl taky významný vliv. A od toho roku 1973 se započal jednat vklad první. To byl dar byl UNIMA, což byl zase velký oříšek, protože těch asi 45 nebo 70, které údajně byly darem UNIMA - o tom byly spory s majetkovým úřadem. Zároveň dal doktor Malík počáteční vklad ze svých sbírek a začalo se vedle těch darů taky s nákupem, prostě ta akvizice byla široká. Je pravda, že se bralo více méně všechno, protože, jak se říká - ruka páně otevřená, tak byl příkaz nakupovat všechno.

Položím Ti další otázku - doktor Malík byl významná, podle mě patrně nejvýznamnější, postava loutkového divadla u nás. Naprosto vyhraněná, která věděla, co chce, a která udělala všechno pro to, aby toho dosáhla. Ty jsi s touto osobností dlouho spolupracoval. Pověz nám, protože o tom už dneska nikdo nic neví, jaké byly vzájemné vztahy? Víš, že určitě nebyly jednoduché...

Tak pochopitelně, doktor Malík byl vysokoškolsky vzdělaný divadelní teoretik, s obrovským přehledem o světovém loutkovém divadle, byl to generální tajemník Mezinárodní organizace, takže proti němu jsem byl já začátečník, jako takový David, David a Goliáš...

Soupeři, byť nesoupeřící.

No ale bylo nutno zápasit, bylo nutno přesvědčovat, že to, že jsme mohli být spolu prakticky

každý den, vysedávat, protože on tady také bydlel, to byla pro mě vysoká škola, protože tolik seminářů a přednášek asi se málokomu dostává. Takže postupně jsme se sblížovali. A poslední léta byla velmi hezká.

O loutkovém divadle bychom mohli hovořit mnohem déle, ale položím Ti druhou otázku. Ty jsi vlastně vlastně grafik, který pracoval ve zdejším rájónu na nejrůznějších grafických činnostech, ale také je o tobě známo, že jsi byl velký sběratel, činovník, dokonce blízký přítel loutkáře a grafika Vojty Cinybulka. Kteří grafici tě zaujali? Které grafiky máš ve své sbírce? A jaké krédo v této sběratelské oblasti máš?

Pochopitelně Vojta Cinybulk vedle Jiřího Boudy... ona to je taková obrovská plejáda těch nejstarších až po tu novou generaci. Nehledě k tomu, že když už jsem se dostal do penze, tak jsem po krátké nemoci přešel do kabinetu Ex libris, kde jsem tu svou sběratelskou praxi mohl zúročit vědomostmi a tu řadu, desítky výstav, které jsem připravoval jako prezentaci.

A je třeba říci, že v Chrudimí bylo velké zájmení pro sběratele Ex libris - tady každý, kdo byl napojen na loutkářnu tak, samozřejmě, také sbíral, že?

Ano, ta spojitost probíhá celou tou historií včetně Loutkářské Chrudimí.

Já sám mám ve své sbírce Tvoje grafické listy s motivy loutek z Východu...

Ano, indických loutek.

A kdybys přece jen chtěl říci něco o těch šutrech...

(smích...)

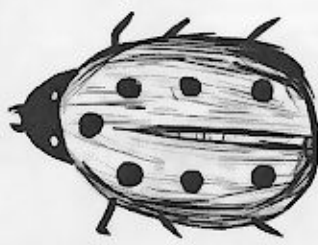
Doneslo se mi, že jsi nedávno dělal jednu výstavu a že lidé, kteří to viděli, žaslí jednak nad tou prezentací, ale také i nad tou hodnotou toho, cos tam divákům ukázal.

To bylo tak - při posledním trienále, co bylo při mezinárodním světovém sjezdu exhibitů v Chrudimí, jsme instalovali na zámku v Nasavrkách, výstavu Ex libris od začátku - od Mánesa až po ty poslední. A mně se to prostředí tak strašně zalíbilo, že jsem se rozhodl - a tady bude výstava minerálů. Ovšem pojal jsem to jako Krása a užitek. Takže u všeho muselo být, třeba u takové rudy, co se z toho dá vyrobit. Což znamenalo obrovskou přípravu, ohromnou korespondenci. Takže to se podařilo. A tady pak jsem už s našim muzeem dělal výstavu Když se řekne křemen. Což je zase zajímavé, co se všechno dá vyrobit z jednoho minerálu.

Jarmile, já Ti děkuji za pohled do tří tvých činností, které jsou zajímavé. A ještě bych Ti rád jménem všem loutkářů a přátel popřál k Tvému budoucímu životnímu jubileu všechno nejlepší, zdraví a aby Ti zůstalo ještě hodně sil uskutečňovat své plány.

My rovněž děkujeme, oběma pánům loutkářům za milou návštěvu a zajímavé povídání.

red

Čekáme na Vás ...

Tak už je konec už to končí
bůůůůů bůůůů už neuslyším hýkáni zucky
šebestový-hýhýhý ani to chrochtání hýhý už je
konec všemu jsem tak sááám... že bude zase příště
loutkářská chrudim...? a kdy? teď? za chvíli? večer?
v noci? zejtra? pozejtří? popozejtří? popopozejtří?
za pět minut? né? proč né? jak to že né? a kdy už to
teda bude? kdy to bude? kdy to bude? kdy to bude?
kdy to bude? kdy to bude? přijďte určitě přijďte
proč to končí... jsem váš nejmilejší osel dobrých
zpráv posel.

PROGRAM NA ZÍTRA PÁTEK 7. ČERVENCE Soutěžní program

horké novinky

Únava

Samozřejmě, že jsme všichni už trochu unaveni, ale snad i šťastni; snad se náš pobyt na letošní Chrudimí smysluplně naplnil. Ovšem abych se vrátil spíše na začátek své úvahy - taky nám už z ospalosti a redakční práce trochu hrabe. Teď vám prozradím jak. Možná jste si povšimli, že náš fotograf a lamač Michal Drtina má na všech fotkách ve Váhadle nadpřirozeně vybělené zuby. Ano, dělá to v počítači. Nečiní tak ovšem z mužské ješitnosti, nýbrž proto, že virtuální prostor se stal již jeho druhým nebo možná prvním domovem, žije v matrixu. Jednoho dne časné zrána si řekl: „I když jsem nešel spát, měl bych si vyčistit zuby.“ Vzal myši náhled jedné své fotky z připravovaného Váhadla, kliknul na grafický program Odol a začal si na fotce čistit zuby v domnění, že tak činí ve skutečnosti. Úplně nejhorší příznak jeho vyčerpání však nastal až večera. Michal mě požádal o skleničku fermeta jasoně (citrus), kterého požil, aniž nápoj poznal. „Tys mi nalil drsoně, ne?“ V tu chvíli jsem si i já, který mám hroší kůži, uvědomil, že požádat o odbornou pomoc pro kamaráda, není žádná hanba.

Petr Vydra

Slušnost především

Včera v redakci nejmenovaný porotce požádal naši šéfredaktorku Zuzanu: „Zuzana, můžeme se do vas zamilovat?“, hladě ji při tom po ruce. Je to docela přirozená reakce, vzhledem k tomu, že věkový rozdíl mezi nimi není nijak značný. Přiznám, že v tu chvíli se práce v redakci zcela zastavila. Jeden redaktor psal právě písmeno "a", a pak jich napsal sto padesát tři. Jiný redaktor, který se chystal poslouchat z diktafonu a zapisovat si řečené, si přemazal celý rozhovor s Milanem Kunderou svým hlubokým oddechováním. Michal si v počítači začal ještě usilovněji bělit zuby (viz. předchozí článek). Zkrátka poznali jsme, že to takhle dál nejde. Dnes, kdy všechno již dobře dopadlo, můžeme říci, že je vlastně milé, když někdo tak slušně požádá o něco, oč by ani žádat nemusel. Leč zanechme řečiček. Do půlhodiny jsme sehnali pas onoho člověka a už teď se na první stránce skví nejlepší věta, kterou jsem tady na Chrudimí napsal: Tato osoba je v České republice nežádoucí.

Petr Vydra

Okno do loutkářských tradic

Inspirativní program

Doplňkový program

Pozor! Pozor! Pozor!

Dnes, v pozdních večerních hodinách, vyjde mimořádné Váhadlo číslo 7, kde budou recenze na dnešní představení a výsledková listina. **red**

Hromádka

Z JISTEBNICE

DNEŠNÍ PROGRAM ČTVRTEK 6. ČERVENCE

Muzeum - boční vchod
10:00 hodin
UKÁZKY SEMINÁŘŮ S A I

Dívaldo Karla Pippicha
11:00 hodin
UKÁZKY Z PRÁCE SEMINÁŘŮ
C, J, L, M, H, K

cca 12:45 - 13:45 a 15:00 - 15:45 hodin
VÝSTAVA LOUTEK SEMINÁŘE V

Soutěžní program

Dívaldo Karla Pippicha
malý sál
11:00 a 14:00 a 16:00 hodin
POTICHU A NAGLASS
LS Tlupatlapa, Svitavy

MED
11:00 a 14:00 a 16:00 hodin
PŘÍBĚH O KRÁSNÉ DEIRDRE
LS Běžná hlava, Praha

Okno do loutkářských tradic

Husovka
10:00 a 15:00 a 17:00 hodin
TŘI ZLATÉ VLASY DĚDA VŠEVĚDA
LS Klubičko, Napajedla

Inspirativní program

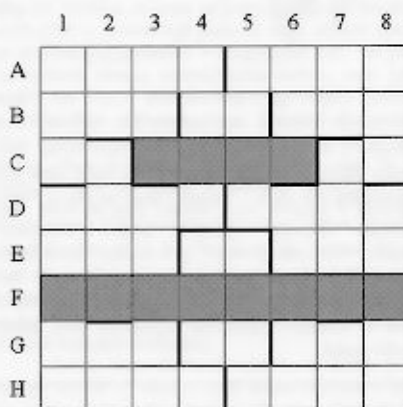
Dívaldo Karla Pippicha
20:00 hodin
ANGEL
Eduardo de Paiva Souza, Brazílie

Doplňkový program

u Dívalda Karla Pippicha
LOUTKÁŘSKÁ POUŤ A VEČER
S VYHLÁŠENÍM VÝSLEDKŮM
15:00 - 19:30 hodin
trh lidových řemeslníků
a loutkářská vystoupení
18:00 hodin
koncert KYX ORCHESTRA
20:00
závěrečné představení festivalu
po představení
VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ 55. LCH
a poté
SUPPORT LESBIENS
koncert skupiny

na váhadle - kouček luštitelů

První, kdo dnes dojde do redakce s tím, že správně vyluštil křížovku, musí ještě odpovědět na otázku z prvního čísla. Připomenu tedy zadání

VODOROVNĚ

- A/ součást piva; taneční zábava
B/ komunistický čínský vůdce; druhé povýšení v mariáši; cirkusácká pobídka
C/ název značky poloměru; 1. ČÁST TAJENKY; olympijské hry
D/ bývalý premiér západního Německa; ptačí pero (obr.)
E/ ang. použít; angl. „U“ (něčeho); literární dramatický obor (zkr.)
F/ 2. ČÁST TAJENKY
G/ trhá; italsky jeden; daroval
H/ americká křesťanská organizace mladých mužů; podnik ve Vodochodech

SVISLE

- 1/ slov. jsme; cestovní zavazadla
2/ popěvek; ranní vláha; iniciály biskupa Malého
3/ America on line (zkr.); představitel role
4/ rozmělnuj; latinsky voda
5/ psací potřeba; váhová jednotka
6/ skupenství vody; vkládá kabely do země
7/ název značky litru; psi tlama bez prvního písmene; plošná míra
8/ historická jednotka délky (přibližně 1,77 m); špičatý poháněč

POMŮCKA: KOHL, MAO, YMCA

Poděkování

Závěrem musíme poděkovat všem Chrudimským za vydatnou pomoc při přípravě zpravodaje LCH - Váhadla. Někteří nás měli přímo ve své kompetenci, ale často pro nás udělali ledačos navíc. Pomáhali nám však i ti, kteří nás ve svém referátu vůbec neměli. Pomoc a spolupráce přicházela ze všemožných stran. Můžeme poděkovat panu Kadeřávkovi třeba i za to, že nás nenechal bez proudu, když se vybily baterky v diktafonu (k dalšímu viz. úvodník). Liborovi Štumpfovi, že nám po jediné zmínce pronesené na chodbě přinesl nádobí na lahodné nápoje. Panu místostarostovi Řezníčkovi, že nám přišel projevit přízeň a přislíbil pomoc jaksi a priori tedy předem a stal se tím takovým našim esem v rukávu.

Těch poděkování by mohlo a mělo být ještě spousta, tohle nebyl žádný výčet, jenom pár příhod za mnohé. Proto ještě jednou, Chrudimšti, moc děkujeme za vaši pomoc a spoluúsilí.

red

Oprava a omluva v jednom

Náš sazeč Michal se usázel. Ve Váhadle číslo 5 na stránce 6 je u inscenace Jak hloupý Honza hledat dobro uveden špatný název souboru. S tímto představením nemá soubor LS Jiskra nic co do činění, neboť inscenace je dílem souboru Antonín, jak ostatně stojí i v následném textu Ludka Richtera. Ačkoliv Michal byl rozhodnut nést celou tíhu viny na svých bedrech, my ho v tom nenecháme s vědomím, že je to vina celá redakce. Oběma souborům i autorovi článku se tedy tímto omlouváme.

red

PS: Ale já nejvic.

Asi mládnou a blbnu, protože jsem nechal konání loutkářského bálu v Muzeu i v Modré hvězdě. Ale vy jste loutkáři chytří, takže jste poznali, že se šotek opravdu vyznamenal a okolo Muzea jste pouze prošli do Modré hvězdy... a kdo ne, tak tam bloudí ještě dnes.

A také se omlouvám Kecařanovi, protože on spíš kecá, než kacá a tak nemůže být Kacařanem.

Fakt se nezlobte, dělám to schválně. Abyste se měli na koho zlobit a komu lát?

md :-)

Váhadlo 55. Loutkářské Chrudimí

Redakce: Zuzana Šebestová, Tomáš Brolik, Petr Vydra
Grafika: Tereza Komárková a David Babka
Foto a sazba: Michal Drtina
Uzávěrka: 6. 7. 2006 ve 2:04
Vychází: 6. 7. 2006 ve 12:00
Nepřelie jazykovou úpravou!

